

POSUDEK NA RIGORÓZNÍ PRÁCI

Mgr. Marie Bendové

Souvislosti zrcadlových neuronů a schizofrenie v jednotlivých aspektech kognice

Rigorózní práce Mgr. Bendové se věnuje otázce souvislosti zrcadlových neuronů a schizofrenie v jednotlivých aspektech kognice. Téma a cíle práce jsou velmi aktuální, oblast neuropsychologie patří aktuálně k silně se rozvíjejícím oborům jak u nás, tak i ve světě. Rigorózní práce autorky je spolu s její diplomovou prací svým tématem a zpracováním jedinečná nejen u nás, ale i ve světě.

Rigorózní práce tedy navazuje na práci diplomovou. Oproti diplomové práci se autorka nyní zaměřila na detailnější analýzu částí experimentu, podrobnější rozbor dosažených výsledků, hledání dalších argumentů pro podepření předešlých závěrů nebo jejich revizi.

Rigorózní práce je klasicky členěna na část teoretickou a část empirickou. Celkově má 120 stran, dále uvádí seznam literatury a přílohy. Autorka čerpá z aktuálních a ve vztahu k tématu relevantním zdrojům literatury. Seznam literatury je obsáhlý. Práce s literaturou je kvalitní. Kladně hodnotím i grafickou úpravu textu.

V teoretické části autorka zpracovala témata zrcadlových neuronů, jejich definice, základních charakteristik ve spojitosti s motorickými akcemi, sociální kognice a jazyka a schizofrenie. Oproti diplomové práci se podrobněji věnuje vztahu motoriky a jazyka. Oceňuji, že u definování schizofrenie se autorka držela 5. revize DSM a že přináší nejnovější teorie onemocnění. Ve spojitosti se schizofrenií se dále věnovala kognici při schizofrenii, sociálně kognitivním funkcím, zrcadlovým neuronům a změnám mozku u schizofrenie. Teoretická část je napsaná výstižně, s odbornou erudicí, je patrné, že uváděné informace jsou pro autorku známé.

Empirická část proběhla ve spolupráci s NÚDZ. Jejím cílem bylo přispět k porozumění schizofrenie a poznání jejich charakteristik. Výzkum sestává ze tří částí. První výzkum se zaměřuje na rozdíl v konektivitě zrcadlových oblastí mozku během resting state u skupiny pacientů během první epizody schizofrenie a zdravých osob. Druhý výzkum je experimentem v kontrolovaných podmínkách, zabývá se aktivitou zrcadlových oblastí u pacientů s první epizodou schizofrenie a zdravých osob během provádění jazykového experimentu. Třetí část se zaměřuje na konektivitu, resp. na odlišnosti souběžné aktivace různých oblastí mozku během měnících se podmínek experimentu. Pro

sběr dat použila autorka několik metod: magnetickou rezonanci, Edinburgh Handedness Inventory, PANSS a Seznam slov, který vytvořila. Práce na vytváření seznamu slov byla podrobná, autorka vycházela z designu výzkumu Ruschemeyer et al. (2014), spolupracovala s lingvisty, slova byla zařazena dle jasně stanovených kritérií a hodnocení zdravých dobrovolníků. Kladně hodnotím, že autorka se v části o východiscích výzkumu věnuje i definování pojmů, se kterými dále pracuje. Podrobně a přehledně popisuje výzkumný vzorek i kontrolní skupinu, použité metody, průběh výzkumu, zpracování dat i samotné výsledky. Výzkumný projekt je pečlivě promyšlený a provedený.

Dosažené výsledky považuji za významné. Výsledky poukázaly například na to, že skupina pacientů se schizofrenií zaznamenala signifikantně vyšší konektivitu mezi thalamem a většinou předvybraných korových oblastí oproti skupině zdravých osob, dále na odlišný způsob zpracování slovních podnětů u skupiny pacientů oproti skupině zdravých osob, na existenci vztahu mezi motorikou a jazykem atd.

Velmi kladně hodnotím diskusi, která je obsáhlá, podrobná (11 stran), opět napsaná na kvalitní úrovni. Autorka s odborným porozuměním diskutuje samotný průběh výzkumu, jeho možné limity, dosažené výsledky a nabízí jejich možnou interpretaci. Zároveň navrhuje i další směry výzkumu do budoucna.

Rigorózní práce je napsaná kvalitně, celkově ji hodnotím velmi pozitivně. Autorka na odborné úrovni pracuje s dosaženými výsledky výzkumu a odborně je hodnotí a diskutuje.

Podněty do diskuse: Jakým směrem uvažuje autorka výzkumně v tomto tématu pokračovat? Autorka na s. 112 uvádí, že pro další aplikaci výzkumu se počítá s neuropsychologickým vyšetřením. Které proměnné autorka uvažuje (uvažovala) do výzkumu dále zahrnout?

Předložená rigorózní práce Mgr. Marie Bendové splňuje požadavky kladené na rigorózní práci. Doporučuji jí k obhajobě. Navrhuji hodnocení prospěla.

V Praze, 4.4.2017

PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.